

Pii sémee pii tuuyɔ ya y'a wá yiye na,
na yi pinne yeege shiizhan na pye
sémé kuugo nigin.

Pee pu wa me:

Kile w'a Koŋɔ yàa
Adama ni Awa
Nuxhun ni kɔɔgbɔhɔ ki keree
Ibirayima wo keree
Yakuba wo keree
Yusufu wo keree
Musa wo keree
Wuruti wo keree
Saannaa Dawuda wo keree
Kile tudummɔɔ Eli wo keree
Kile tudummɔɔ Zhonasi wo keree
Kile tudummɔɔ Daŋeli wo keree

Nuxhun wo keree

Wee w'a kɔɔgbɔhɔ ki yàa

L'histoire de Noé en langue mamara du Mali

Teraki wo tirige sheen pu piiri:

Teraki w'a Abirama ni Nakɔri ni Xharan se. A Xharan di Lɔti se. A Xharan di ba xhu wu to Teraki wu jaha na Uri kulo li ni, wu to kulo le Kalide fiige ki ni. A Abirama ni Nakɔri di ba cèe leŋe. Abirama wo shɔ wu mège ki bye na Sarayi. Nakɔri wo wu mège di ne na Milika. Xharan poro wu bye wii. Xharan wu bye Milika ni Jisika wo to. Sarayi di bi bye seganha, a wu bye pya baa.

Ayiwa, a Teraki di wu ja Abirama ni wu nabige Lɔti lɔ, wee wemu wu ne wu ja Xharan wo ja wu ge, ni wu jashɔ Sarayi, Abirama wo shɔ we. A p'i yìri laha Uri kulo li ni, Kalide fiige ki ni, na gaanzi Kana fiige ki ni. Ga, ba p'a she nɔ Xharan fiige ki ni we, na diin wà.

Shi wemu Teraki ya ta ge, wee ya pye yee xhuu shuun ni kaguro (205). A wu xhu Karan fiige ki ni.

Nuxhun wo keree

Wee w'a kɔɔgbɔhɔ ki yàa

L'histoire de Noé

C'est lui qui a fabriqué la grande pirogue

Traduit en langue mamara (minyanka) du Mali

Imprimerie ANTBA

Église Chrétienne Évangélique
BP 19 Koutiala, République du Mali

Nos remerciements à l'Alliance Biblique Universelle

Idée et Illustrations prises de :

Noé et la grande inondation

© 1988 Alliance Biblique Universelle

NL 590P— 15M— 1988

Les dessins sont utilisés avec la permission de l'Alliance Biblique Universelle (UBS).

1ère édition en langue mamara 200 exemplaires

© 2013 Église Chrétienne Évangélique du Mali

BP 19 Koutiala

République du Mali

Ba Selaki ya yee kéléé taanri (30) ta wε, na Héberi se. Héberi na se xɔ, a Selaki di yee xhuu shisheere ni kéléé taanri (430) pye sanha. A wu jalaa piitiilee be ni pushaa pii se.

Ba Héberi ya yee kéléé taanri ni shisheere (34) ta wε, na Pelegi se. Pelegi na se xɔ, a Héberi di yee xhuu shisheere ni kéléé taanri (430) pye sanha. A wu jalaa piitiilee be ni pushaa pii se.

Ba Pelegi ya yee kéléé taanri (30) ta wε, na Eregu se. Eregu na se xɔ, a Pelegi di yee xhuu shuun ni gbarashere (209) pye sanha. A wu jalaa piitiilee be ni pushaa pii se.

Ba Eregu ya yee kéléé taanri ni shuun (32) ta wε, na Serugi se. Serugi na se xɔ, a Eregu di yee xhuu shuun ni gbarashuun (207) pye sanha. A wu jalaa piitiilee be ni pushaa pii se.

Ba Serugi ya yee kéléé taanri (30) ta wε, na Nakɔri se. Nakɔri na se xɔ, a Serugi di yee xhuu shuun (200) pye sanha. A wu jalaa piitiilee be ni pushaa pii se.

Ba Nakɔri ya yee kéléé shuun ni gbarashere (29) ta wε, na Teraki se. Teraki na se xɔ, a Nakɔri di yee xhuu nigin ni kε ni gbarashere (119) pye sanha. A wu jalaa piitiilee be ni pushaa pii se.

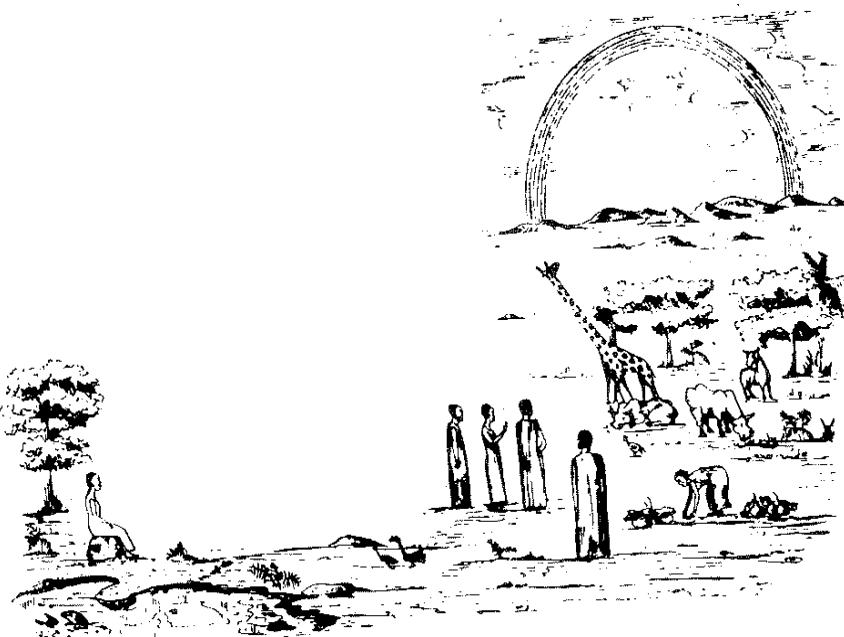
Ba Teraki ya yee kéléé gbarashuun (70) ta wε, na Abirama ni Nakɔri ni Xharan se.

Semu wo tirige sheen pee

Semu wo tirige sheen pu piiri:

Na Semu shi wu yaha yee xhuu nigin (100) na, a wu Aripakisadi se. Lee ya pye logbħo ki yeetorona li shuun wuu. Aripakisadi na se xo, a Semu di yee xhuu kaguro (500) pye sanha. A wu jalaa piitiilee be ni pushaa pii se.

Ba Aripakisadi ya yee kelees taanri ni kaguro (35) ta we, na Selaki se. Selaki na se xo, a Aripakisadi di yee xhuu shisheere ni taanri (403) pye sanha. A wu jalaa piitiilee be ni pushaa pii se.

Jaha tatiige jomč

We semε we ya jaha tii ná wnemu na ge, wee mege ki jne na Nuxhun.

Nuxhun wo caqajii li ni sipyiire ti tiibaara ti bi pele ye Kile jaha tāan. A Kile di Nuxhun ye nigin ta wu jnii fyaara fċċ. A Kile di Nuxhun pye na wu koċċbħo ka yàa, na wee da logbħo taga jnje ki sipyi pu beeri kyeeġi. A Nuxhun di Kile jnōmee co, na kɔrɔgħo ki yàa. A wu ni wu sho, ni wu jalaa taanri, ni pu cèe, na fara jnii yañmuu ya be na, a pee di jé kɔrɔgħo ki ni. A Kile di logbħo taga jnje ki kyeeġi.

Pe jomč pe ya foro Karijnnejge Jōmee Nilεs li wo semε pċċ li ni. Pu tataya yi wa ye: Zhenesi 6:9—9:13, 28-29; 10:1-2, 6, 21-22, 24-25; 11:1-32. Lee sha kalaa, ma na kii keree kii jaha ce xuuni.

Jomč pu tataya

Nuxhun ni wu nagoo	1
Nuxhun wo kɔrɔgɔ ki keree	1
Nuxhun ya jé kɔrɔgɔ ki ni	3
Logbɔhɔ ke	4
Logbɔhɔ k'a tigi	6
Nuxhun ya foro kɔrɔgɔ ki ni	8
Kile ya kariŋeegɛ nɔmɛɛ lemu lɔ	
Nuxhun mu ge	9
Nuxhun jalaa pu wo tirige sheen pee	12
Babeli wo zangasotɔɔngɔ ke	13
Semu wo tirige sheen	14

Babeli wo zangasotɔɔngɔ ke

Taashiine li ni, koŋɔ ki sipyii pu beeři pu bi shi jomč nigin yu. A p'i ba yìri caňa ka na gaanji Kile-nɔhɔ kace ki na, na she nɔ kpɔengbɔhɔ ka na Shineyari fiige ki ni. A p'i diin wà.

Caňa ka a p'i ba puye pye na: «Yi pa wù dufaan shan, wù wu fɔ.» A dufaan wu bye pu mu faaya tege ni, a njie ki mani wu bye pu mu puuro tege ni. A p'i jo: «Yi pa wù kulo la sin, wù zangasotɔɔngɔ ka yàa kemu jidii ya nɔni Kile we na ge. Lee na bye kajunjɔ wù na megbɔhɔ ta, kɔnhɔ wù ganha bu jaaga njie ki beeři na wɛ.»

Ayiwa, a T̄ehene Baa Kile di digi na pa lee kulo le, ni kee zangasotɔɔngɔ ki wii, yee yemu sipyii p'a bi yari ge. A wu jo: «Li wii, pu beeři pu jn̄e shinumɔ, pu beeři p'a shi jomč nigin yu. Lemu jn̄o p'a kɔn ge, lee li wa le mɛ. Ayiwa nimɛ, pu bu kaa lemu beeři jn̄o wolo na p'i lee pye, yafiin wa da já pu naha kɔn li bye na wɛ. Wù tigi wù she pu jomč pu wuregi, kɔnhɔ pu ganha ba puye jomč nuri nige wɛ.»

A T̄ehene Baa Kile di pu beeři caaga na laha wee xuu wu ni, na taga njie ki beeři círi. A p'i lee kulo li wo yereŋɛ wu jn̄o yaha. Lee na p'a lee kulo li mege le na Babeli, bani wee xuu wu ni T̄ehene Baa Kile ya njie ki sipyii pu jomč pu wuregi, na pu caaga na laha wee xuu wu ni na taga njie ki beeři círi.

Ayiwa, logbəhə ki na toro xə, a Nuxhun di yee xhuu taanri ni keleē kaguro (350) pye sanha. A Nuxhun shi wu beeři di bye yee xhuu gbarasheere ni keleē kaguro (950), a wu xhu.

Nuxhun jalaa pu wo tirige sheen pee

Ayiwa, ba logbəhə k'a toro wə, jalaa piimu Nuxhun ya ta ge, Səmu ni Kamu ni Zhafeti ni, a pee bə di jalaa pii se. Pee wo tirige sheen pu wa piiri: Zhafeti wo nagoo pu jə Gomeeri, Magɔgi, Madayi, Zhavan, Tubali, Meseki ni Tirasi.

Kamu wo jalaa pu jə Kusi, Misiramu, Puti, ni Kana.

A Zhafeti jahafə Səmu be di jalaa pii se. Wee Səmu wu w'a pye Həberi shi wu beeři wo tolə. Pii p'a pye Səmu wo jalaa pee: Elamu, Asuuri, Aripakisadi, Ludi ni Aramu.

Aripakisadi w'a Selaki se, a Selaki di Həberi se.

Jalaa shuun Həberi ya se. Nizhiime wu mege ki bye na Pelegi, bani wee wo caňa nii li ni jiŋe k'a taa. Wee wo cuun wu mege ki bye na Yokitan.

Nuxhun ni wu nagoo

Nuxhun ni wu nagoo pu wo keree ki wa kiiri.

Nuxhun bi bye sipyə wemu w'a tii ge, jaagi baa fə w'a bye wee tuun wu wo sipyii pu jiŋe ni. Wu bi jaari ni Kile ni. Jalaa taanri Nuxhun bi se: Səmu, ni Kamu, ni Zhafeti. Jiŋe ki bi kolo Kile jaha tāan, jiŋe ki bi ji kuumə keree na. A Kile di jiŋe ki wii, na ki ta k'a kolo, bani sipyiire ti beeři ti bi kolo.

Nuxhun wo kərəgə ki keree

A Kile di Nuxhun pye: «Sipyiire ti beeři taaxə l'a nə ne jaha tāan, bani jiŋe k'a ji ti kuumə na. Li wii, n'a da ba ti ni jiŋe ki beeři kyeeġi. Lee na də, Nuxhun, tige kərəgə nigbəhə ka yāa ni goveri tige ni mayə wuu na! M'a pyeyə yāa ki funjə ni. M'a ki funjə ni ki kadugo ki wɔčə ni jiŋe kuro ni. M'a ki yāa mumə: Ki jidaa di bye meteləe xhuu nigin ni keleē kaguro (150). Ki kadaa di bye meteləe keleē shuun ni kaguro (25). Ki nubile di bye meteləe ke ni kaguro (15). M'a kafeeġe tajege yaha kərəgə ki na, ma ki maha círi; ki ni kataja ki te wu bye keŋs jii nigin. M'a kərəgə ki kujəčə li yaha kabanugo nigin na. M'a piyeyə kuuyo taanri yāa kərəgə ki funjə ni: Nəhədaan wogo, ni jiŋe wogo, ni fugba wogo.

Nə na ba logbəhə yaha ba jiŋe ki na. Munaa wa ceexaara temu beeři ni jiŋe ki beeři na ge, ne na ba ti beeři kyeeġi.

Yara yara li wa jiŋe ke na ge, yi beeři na xhuu. Ne na ba Karijneegē Jiomēe nixhobaana lo ma mu. Ma na ba je kōrōgō ki ni, ma ni ma shō, ni ma jalaa, ni pu cēe. M'a ye jiŋe jii yaŋmuŋ ye beeři tuuyo shuun shuun leŋe kōrōgō ki ni. Kōnhō y'i bye jii na ma mu, ka beeři boo ni zhō. Shazheere tuuyo beeři, ni jii yaŋmuŋ beeři tuuyo, ni jiŋe yakokaara tuuyo beeři, yi beeři shuun shuun na ba ma yíri, kōnhō y'i bye jii na. Yaaga yaaga k'a li ge, m'a ya lo yee beeři tuuyo ni ma yaha maye tāan, yee na ba bye ma ni jii yaŋmuŋ yi wo yaligee.»

A Nuxhun di li pye mu. Kile ya lemu jo wu mu ge, a wu lee beeři pye.

kadugo ge, ni jii yaŋmuŋ ye yi wa yi mu wà ge, shazheere, ni yaporčuŋ, ni sige yaŋmuŋ yemu yi wa yi mu wà ge, yaaga yaaga k'a foro kōrōgō ki ni ge, jiŋe xaara ti beeři. N'a na Karijneegē Jiomēe li lo yee mu jo: cexaara ta shishiin da ga gyeeđgi ni logbōhō ni bada sanha wę. Logbōhō da ga jiŋe kyeeđgi sanha bada wę.

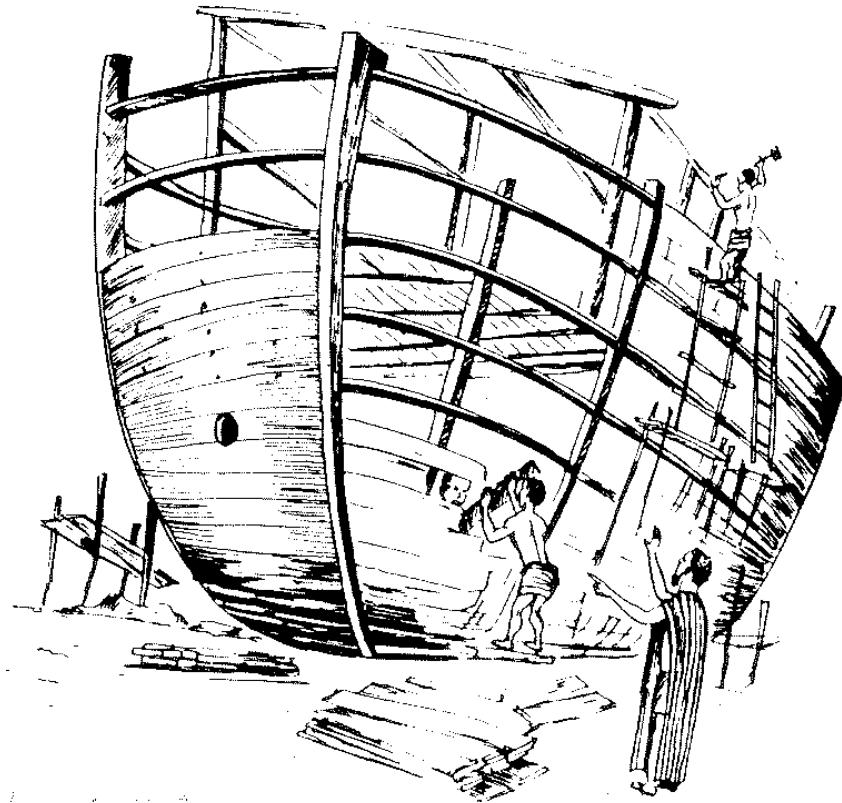
A Kile di jo: «Jiomēe le n'a da lo l'i bye ne ni yi te ni, ni jii yaŋmuŋ ye ni yi shi nibama wu ni ge, lee jiomēe li wo jaha sheshere ti wa da bye te: n'a da Kile ḥmopara yaha jahaya ye ni. Lee na ba bye Karijneegē Jiomēe li jaha sheshere ne ni jiŋe ki te ni.

«Ga yi ganha da xaara ni ti munaa xa wε, lee kɔri jε ti shishan bu gori ti ni. Yi shishan pe pu wa yi munaa le ge, nε na ba pee kaa yege yi mu. Nanya yaaga beeri k'a sipyɑ gbo ge, ne na ba pu kaa yege kee mu. Sipyɑ bε bu wu sipyijii gbo, ne na ba pu kaa yege wee bε mu.

«Wa bu wu sipyijii gbo, sipyɑ wa na ba wee bε gbo, bani Kile w'a sipyɑ yàa wuyε jaa ni.

«Yee pu pye sege fee! Y'i nagoo ta xuuni! Y'i jaaga jniŋε ki na!»

A Kile di Nuxhun ni wu jalaa pu pye sanha: «Nε wa na Kariŋeegε Ùomεe li lɔ yi ni yi shi wu mu, we w'a ma yi

Nuxhun ya jé kɔrɔgɔ ki ni

Ayiwa, a Tεhεnε Baa Kile di Nuxhun pye: «Jé ni ma kpuun li ni kɔrɔgɔ ki ni, bani mu yε nigin ne pa w'a tii na jaha tāan, we tuun we sipyii pu bee ri ni. M'a shuun shuun gbarashuun le fefεere jni yi yanmuŋy yi bee ri ni, yemu y'a byi saraga Kile mu ge, shuun wa bee ri boo ni zhɔ. M'a shuun shuun lɔ yanmuŋy yi bee ri ni, shuun wa bee ri boo ni zhɔ. M'a shuun shuun gbarashuun lɔ shazheere ti bee ri be ni, shuun wa bee ri boo ni zhɔ, kɔnhɔ yi shi wu bye jniŋε ki

beeri na. Cabyaan gbarashuun bu doro, n'a da zanha shan jiŋe ki na caya kellee shisheere (40) ni piiye kellee shisheere (40) funjoo ni. Jii yaŋmuŋ yi beeri ne yaa ge, ne na ba yi beeri kyeeŋgi, di yi xo jiŋe ki na.»

Tehene Baa Kile ya yemu jo Nuxhun mu ge, a Nuxhun di yee beeri pye.

Logbohō ki tuun wu ni jiŋe ki na, Nuxhun yee wa bye xhuu gbaara (600). A Nuxhun di jé kɔrɔgɔ ki ni, ni wu shɔ, ni wu jalaa, ni pu cée ni logbohō ki naha na. Fefeere jii yaŋmuŋ, ni jii yaŋmunɔriŋ, ni shazheere, ni jiŋe yakokaara beeri: a yi beeri shuun shuun di jé ni Nuxhun ni kɔrɔgɔ ki ni, tuugo beeri boo ni zhɔ, ba Kile ya yi jo we.

Logbohō ke

Ba kee cabyaan kellee shisheere (40) w'a toro we, a logbohō di ba jiŋe ki na.

Ayiwa, Nuxhun yee xhuu gbaara (600) yee li yeŋe shuun wogo ki cabyaan ke ni gbarashuun wu caŋa. Kee caŋa ke a jiŋe nɔhɔdaan lobulowecogoyo yi beeri jɔ di mugi. A fugba wu lɔhɔ tayahaya yi jɔ di mugi. A zanha di do jiŋe ki na caya kellee shisheere (40) ni piiye kellee shisheere (40).

Kee caŋa kiye pyaa Nuxhun, ni wu shɔ, ni wu jalaa: Semu, ni Kamu, ni Zhafeti, ni pu cée taanri ya jé kɔrɔgɔ ki ni. Pii sipyii pii p'a jé kɔrɔgɔ ki ni, ni sige yaŋmuŋ tuuyo yi beeri, ni yapɔrɔŋ tuuyo yi beeri, ni jiŋe yakokaara tuuyo

Kile ya Kariŋeegé Jomœe lemu 1 Nuxhun mu ge

Ayiwa a Kile di duba Nuxhun ni wu jalaa pu mu, na pu pye: «Yi nagoo se, p'i jehé, p'i jiŋe ki ji! Yi na ba bye fyaara ni funbenyaaya, jiŋe xaara ti beeri, ni shazheere, ni jiŋe yakokaara ti beeri, ni fyaa beeri mu, yi beeri wa le yi keŋe ni. Munahaa yaŋmuŋ yi beeri y'a jieri jiŋe ki na ge, n'a yi beeri kan yi mu nime, y'i bye yi jɔlige, ba na shinma kan yi mu we.

Nuxhun ya foro kɔrɔgɔ ki ni

Nuxhun yee xhuu gbaara ni nigin wu yeje nizhiige ki cabishiine le, lee ya lɔhɔ ki ta k'a waha jiŋe ki na. A Nuhun di kɔrɔgɔ ki fugba wu mugi, na jiŋe ki wii, na ki fugba wu ta w'a waha. Yeje shuun wogo ki cabyaa kelees shuun ni gbarashuun (27) wu caŋa, jiŋe ki bi waha feefee.

A Kile di Nuxhun pye: «Foro kɔrɔgɔ ki ni ma ni ma shɔ we, ni ma jalaa pee, ni pu cèe pu ni, ni jìi yaŋmuu yi beeři yi je ni ma ni kɔrɔgɔ ki ni ge, shazheere, ni jiŋe xaara, ni jiŋe yakokaara ti beeři. M'a yi beeři yeege, kɔnho y'i se y'i nehe jiŋe ki na, y'i ki ni.

A Nuxhun di foro wu ni wu shɔ, ni wu jalaa, ni pu cèe. A jiŋe xaara ti beeři, ni jiŋe yakokaara ti beeři, ni shazheere ti beeři, ni jìi yaŋmuu yi beeři y'a jneri ge, a yi beeři di foro kɔrɔgɔ ki ni tuuyo tuuyo.

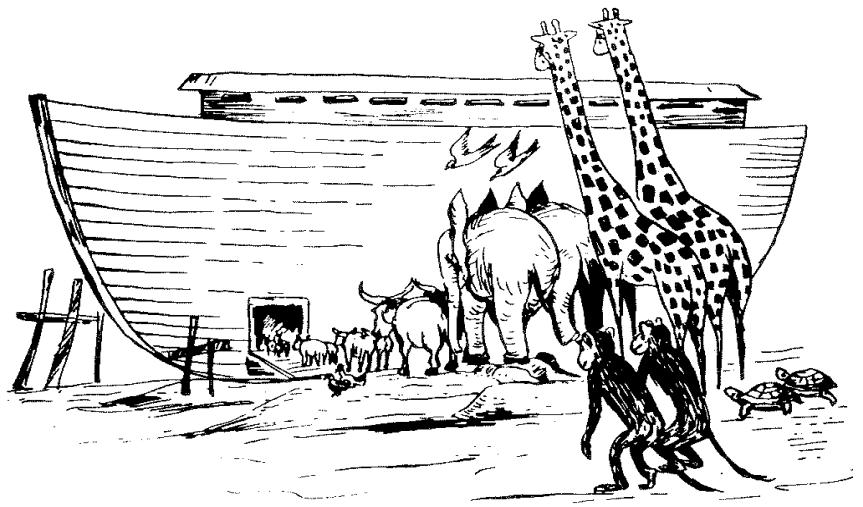
A Nuxhun di saraga tawuugo yereje Tehene Baa Kile mu, na jo fefere yaŋmuu yi ni, ni fefere shazheere ti beeři, na pye saraga nizogorjɔ Kile mu, saraga tawuugo ki juŋɔ ni.

A Tehene Baa Kile di kee nudanga ki logo, na jo wuyɛ funjɔ ni na: «Nε da ga jiŋe lanjige sipywa wuu na wɛ, bani sipywa funjɔ ya kolo fo wu nɔhɔpiire ni. Ne da ga jìi yaŋmuu gbo nige, ma na jo ba n'a yi gbo me wɛ.

«Ga na jiŋe yaha xɔ, yemɛ ni yalɔɔrɔ,
wiire ni kafuyo, jiŋmɔhɔ ni kpanga,
caŋa ni piige, yee da ga xhɔ wɛ.»

yi beeři, ni shazheere tuuyo yi beeři, shiire wa yaŋmuro temu beeři mu na yiri ge, ni tee beeři. A jìi yaŋmuu yi beeři shuun shuun di jé kɔrɔgɔ ki ni Nuxhun mu. A yi beeři shuun shuun di jé kɔrɔgɔ ki funjɔ ni. A jìi yaŋmuu yi beeři bee ni zhaa di jé kɔrɔgɔ ki ni, ma na jo ba Kile ya yi jo Nuxhun mu wɛ. A Tehene Baa Kile di kɔrɔgɔ ki jɔ tɔ wá wu na.

A logbohɔ k'i ba jiŋe ki na cabyaa kelees shisheere (40) funjɔ ni. A lɔhɔ k'i bele jiŋe ki na, na kɔrɔgɔ ki yirige na beele jiŋe ki fugba ni. Lɔhɔ k'a pa bele, na duri jiŋe ki na ge, a kɔrɔgɔ ki ganha na beele lɔhɔ ki fugba wu ni. Lɔhɔ k'a pa bele, na pele jiŋe ki beeři na fo xuuni, fo na yaŋa bobotuunyɔ yi beeři juŋɔ jɔ. Lɔhɔ ka yaya yi juŋɔ jɔ na dugi yi fugba ni, fo na nɔ metelees gbarashuun ni meteri taaga na.

A yaya yi biin. Yaaga yaaga k'a jieri jiŋe ki na ge, a yi beeři di xhu: shazheere, ni yaporoy, ni sige yaŋmuŋ, ni jiŋe yakokaara beeři, ni sipyii pu beeři. Munaa yaaga beeři k'a ŋmogara yeege ki munaa ni, k'i ne jiŋe tawaga ke na ge, yee beeři y'a xu. Munahaa yaŋmuŋ ye beeři yi bye jiŋe ki na ge, a Kile di yi beeři kyeegi, na yi x. Na l̄ sipyā na, fo na she no jiŋe xaara, ni jiŋe yakokaara na, ni fugba shazheere, a yee beeři di gyeeegi na xh̄ feesfee jiŋe ki na. Nuxhun ni piimu p'a bye kɔrɔgɔ ki ni ge, pee ye p'a sho.

A l̄ho k'i bele yaha jiŋe ki na, fo yebyaa kaguro

Logbohɔ k'a tigi

Ayiwa, a Kile di wu fungoŋgɔ yaha Nuxhun, ni sige yaŋmuŋ yi beeři, ni yaporoy yi beeři na, ye y'a je kɔrɔgɔ ki ni ni wu ni ge. A Kile di kafeegɛ yaha pa jiŋe ki na. A l̄ho k'i digi.

Lee yee li yeŋe gbarashuun wogo ki cabyaak ke ni gbarashuun wu na, a kɔrɔgɔ k'i she yere Arara Yaŋa Boboŋɔ ki na. A l̄ho k'i ganha na xhuu na se, fo yeŋe ke wogo ke. Yeŋe ke wogo ki cabishiine li na, a yaya yi juŋu di na na paa.

Lee kadugo na a cabyaak kelees shisheere (40) di doro, Nuxhun bi kafeegɛ tajege kemu yaha kɔrɔgɔ ki na ge, a wu wee xuu wa jo mugi, na kanraga yaha foro. A kanraga k'i ganha na se na ma, fo l̄ho k'a she xh̄ jiŋe ki na.

A wu gbegbeshazhira be yaha foro, kɔnhɔ wu li ce, l̄ho ki bi fanha jiŋe ki na. Ga, gbegbeshazhira li ya ta tatogo ta jiŋe ki na we. A l'i guri she Nuxhun yiri kɔrɔgɔ ki ni, bani l̄ho ki bye jiŋe ki beeři na. A Nuxhun di wu keŋe yeege, na gbegbeshazhira li co na leŋe kɔrɔgɔ ki ni.

A Nuxhun di cabyaak gbarashuun wa be pye sanha, na gbegbeshazhira li yaha foro kɔrɔgɔ ki ni sanha. A gbegbeshazhira l'i guri she wu yiri yakoŋɔ ki ni ni olive tige weŋe niburege ni li joŋpaanra ni. A Nuxhun di li ce lee na na l̄ho k'a fanha jiŋe ki na. A wu cabyaak gbarashuun wa be pye sanha, na gbegbeshazhira li yaha foro sanha. Li ya ta kuri she nige wu yiri we.

